

Luontomatkailu pohjoisen metsäluonnon käyttömuotona

*Valtion metsät kansalaisten ja yhteiskunnan
palveluksessa, Kannus 11.1.2008*

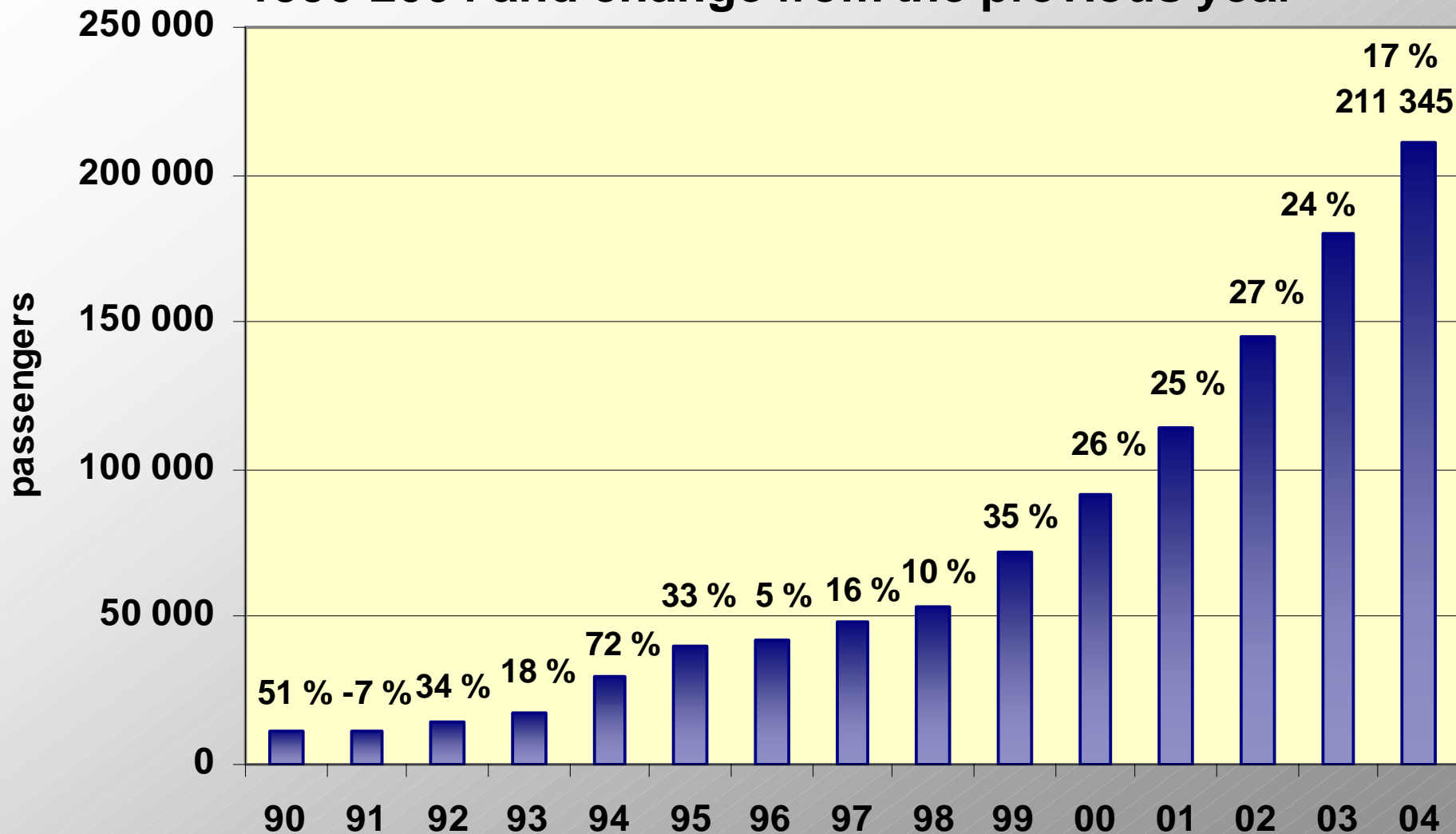
Seija Tuulentie

Tutkija, YTT, Metla/Rovaniemi

Luontoon perustuva matkailu lisääntyy

- Luontomatkailulla tarkoitetaan useimmiten kaikkea matkailua, jossa luonto on olennaisena vetovoimatekijänä
- Suomessa luontomatkailun arvioitu kasvavan 8 %:n vuosivauhtia (Vilmat 2002)
- Kaikkiaan kansainvälisen matkailun kasvuarvio 5 %, kotimaisen 3 % vuodessa (Suomen matkailustrategia 2006)
- Matkailukeskuspainotteisuus olennaista matkailustrategioissa
- Ympärivuotisuus, kestävyys, turvallisuus
- Kasvu kansainvälisiltä markkinoilta

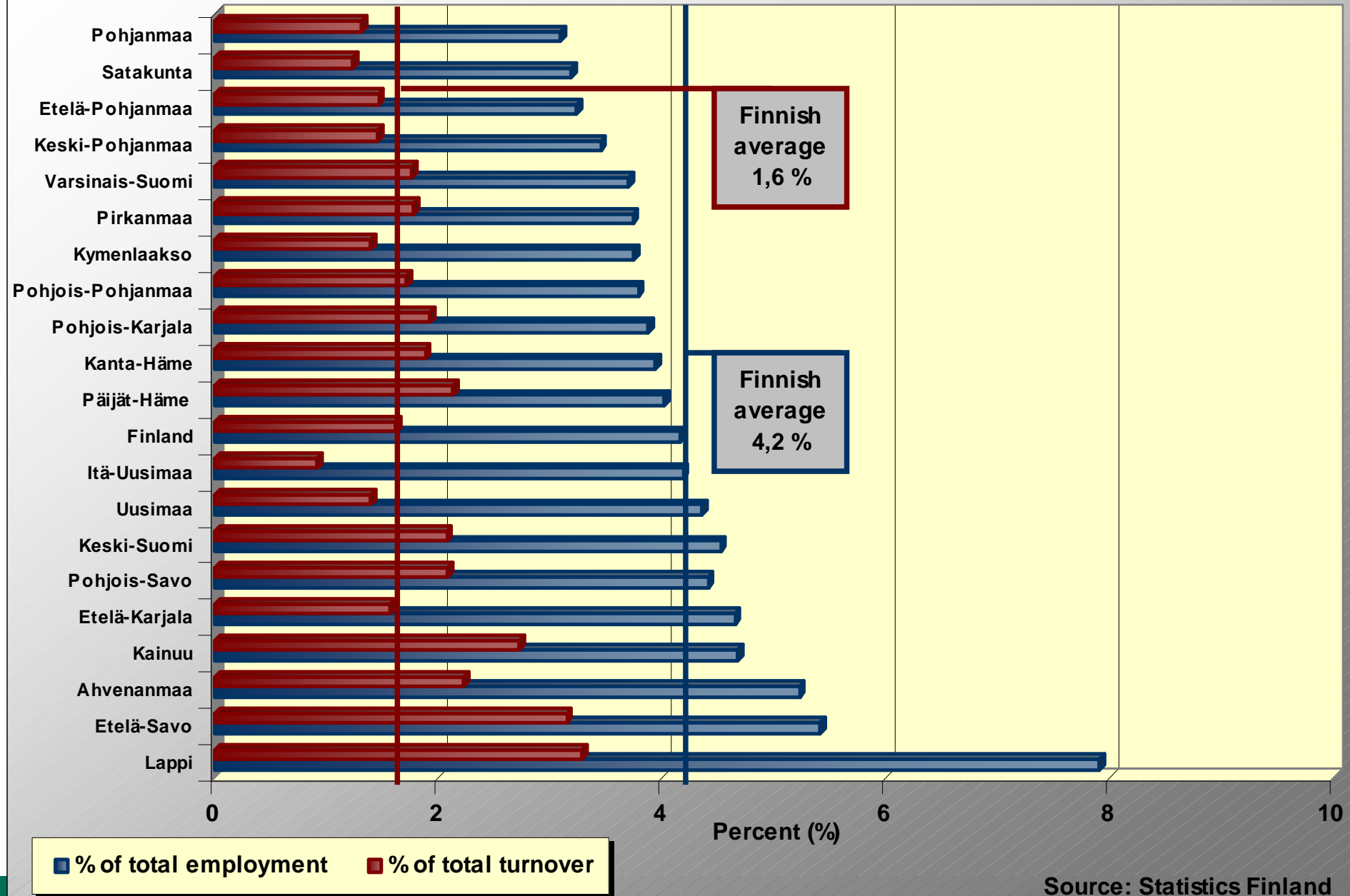
International charter passengers in Lapland 1990-2004 and change from the previous year

■ International charter passengers

Source: Civil Aviation Agency Finland

The relative significance of restaurant and accommodation business in finnish counties 2003

Kiistat eri luonnonkäyttömuotojen välillä lisääntyvät

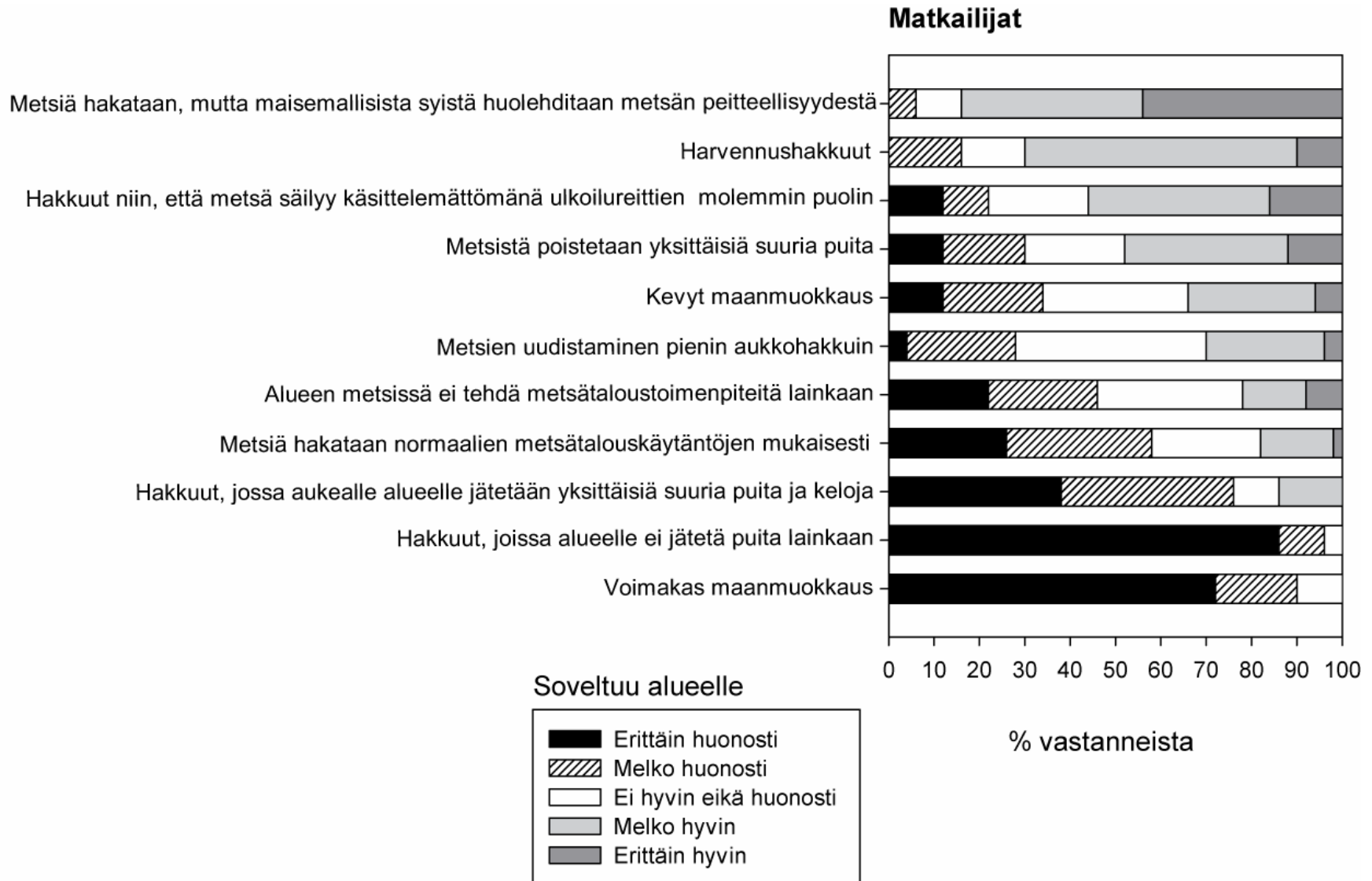
- Pohjoisen metsäkiistoissa perinteisesti kyse suojeluarvoista tai porotalouden tarpeista → nyt myös matkailumaisemista
- Kansallispuistot imagollisesti yhä tärkeämpiä luontomatkailussa, mutta toisaalta talousmetsiä käytetään paljon kaupallisesti merkittävimmissä matkailutoiminnassa (esim. moottorikelkkasafarit)
  - Muonion metsäkiista vuosi sitten: argumentteina matkailun työllistävyys ja valtion metsätalouden vähäinen hyöty paikallistaloudelle → ratkaisua odotetaan Tunturi-Lapin maakuntakaavakäsittelystä
  - Levin vieressä pitkään kiistelty Kätkätunturin yksityismetsien hakkuista
  - Virkistysarvokauppa ratkaisuna?

Metlan luontomatkailututkimuksen kysymyksiä

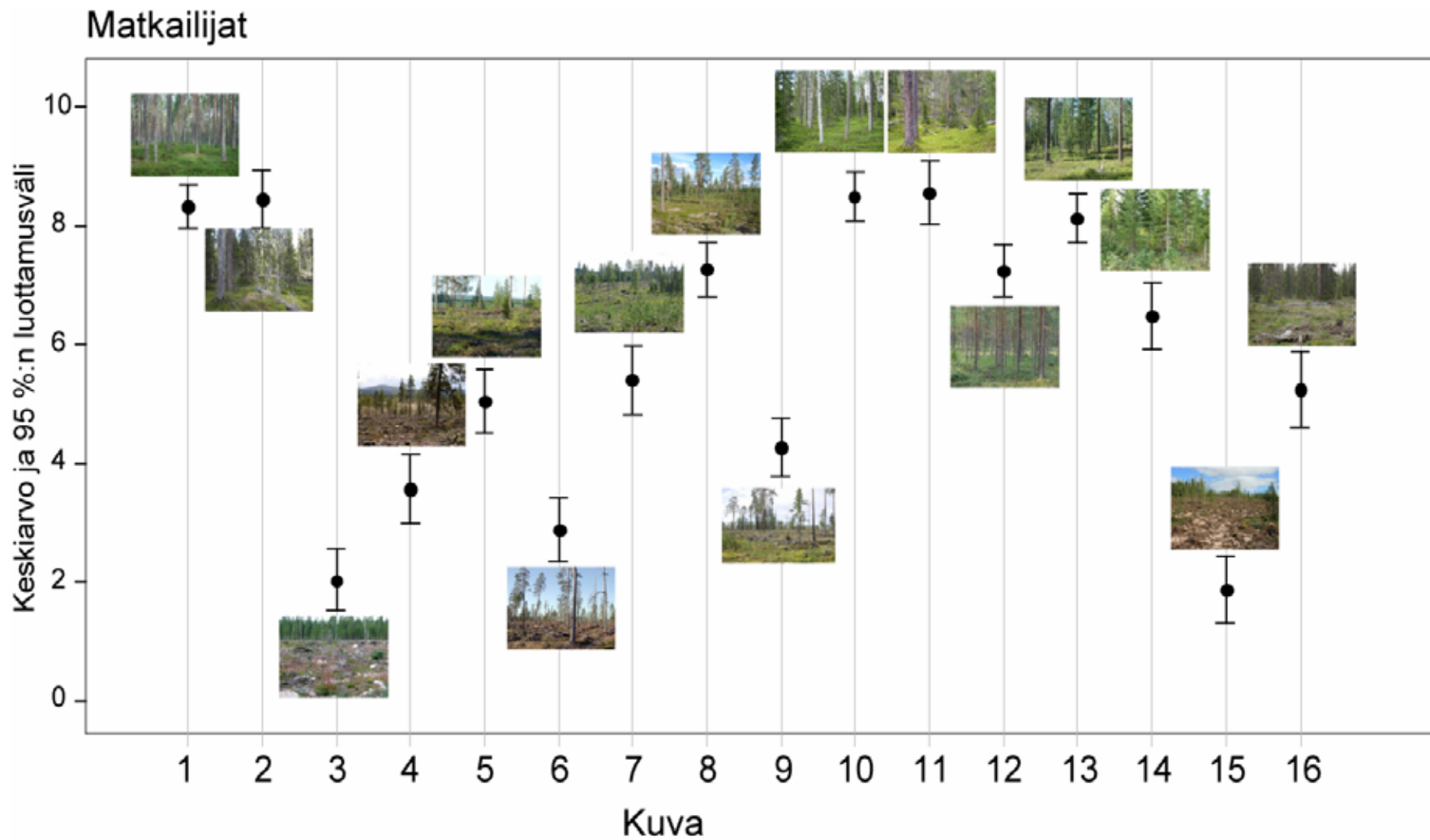
- Kestävä elinkeinopolitiikka maaseudulla:
  - Matkailukeskusten suunnittelun haasteet
    - Eri maankäyttömuotojen ja osallisten huomioonottaminen
  - Miten harjoittaa matkailuelinkeinoa perinteisten maaseutuelinkeinojen ohella?
    - Kvalifikaatiot, ammatti-identiteetit, ajan- ja tilankäyttö
- Millainen talousmetsä sopii matkailukäyttöön ja miten sovittaa yhteen metsätalouden ja matkailun tarpeita?
  - (Kansainvälisten) matkailijoiden odotukset?
    - Kyselytutkimus Kätkä-Aakenusalueella (syksy 2007) sekä laajat kyselytutkimukset ulkomaalaisille matkailijoille alkamassa

Kätkä-Aakenusalueen matkailijoiden näkemykset eri metsänkäsittelytapojen soveltumisesta alueelle (syksy 2007)

Metsänhakuuvaihto

...ja sama kuvien avulla

Luontomatkailun kestävyys?

- Ekologinen
  - Tietoa luontomatkailun ekologisista vaikutuksista on, mutta tiedon käytäntöön vieminen haasteellista
- Taloudellinen
  - Millaiset metsien käyttötavat taloudellisesti kannattavimpia milläkin alueella?
  - <http://www.lapinliitto.fi/kaavoitus/metsas.pdf>
  - Riskit? → Elinkeinojen moninaisuuden säilyttäminen
  - Työllisyys ja työvoiman saatavuus
- Sosiaalinen
  - Työllisyys: millaista työtä ja millaisin ehdoin?
  - Paikallisyhteisöjen muutos ja sosiaaliset ongelmat
- Kulttuurinen
  - Paikallisten piirteiden säilyttäminen ja arvostaminen
  - Saamelaiskulttuuri

Kiitos!